

partii naleraq

Naqqiut

(Qulequtaani UPA2019-imik allassimasoq kalaallisuuani UKA2019-imut
allanngortinneqarpoq)

02. maaji 2019

UPA2019/67

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Namminersorlutik Oqartussat pigisaanni, pisortat suliffeqarfiutaanni misissueqqissaarnermi iluaqutaasinnaasut aamma ajoqutaasinnaasut selskabit niuertorpalaartumik ilusiligaasimanerannut aqqissuussisimanermi siunertaqartunuinnaanngitsoq taamaattorli aamma immikkuullarissumik politikikkut qajassuussinissaq pillugu UKA2019-mut saqqummiussinissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Pele Broberg, Partii Naleraq)

Tunngavilersuut:

Ullutsinni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaanni aalajangersimasumik ingerlatseqatigiiffiuteqarnermik inatsit aallaavigalugu nammineerlutik ingerlatsineq ingerlappaat. Taamaakkaluortoq iluanaarutissanik aamma aningaasanut inatsisissami ersersinneqarpoq tapiisoqartarneranik taamatullu akileraarutitigut isertitaqartoqartarluni nunatta karsianut.

Taamatut tulluarsagaanngitsumik ingerlatsineq erseqqinnerusumik oqaatigalugu akileraarutitigut aamma akitsuutitigut isertuussaqaqarnerusooq inuiaqatigiinnut taaneqarsinnaavoq. Taamatullu ingerlatseqatigiiffiit kisermaassinermik ingerlatsisutut, kingornatigullu inuiaqatigiit sullinneqarnertik annertuumik akilertaraat. Ingerlatseqatigiiffiit inuiaqatigiinnut suliassat pitsaasut tunniuttassagunikkut suliffeqarfiit namminersortut nammassinaanngisaat pitsaassuseq aallaavigalugu akileneqartarnissaat appasinnerpaaffimminiittariaqarput.

Ingerlatseqatigiiffiit iluanaarnissaat aammalu niuerfinni kisermaassinissamik taamaallaat eqqarsaateqaratik, taamaattumik pisariaqarpoq ingerlatseqatigiiffimmi inatsit malissagaanni

allanngortiterineq soorlu assersuutigalugu danskit naalagaaffiata Pisortat Suliffeqarfiutaat Namminersortut, naalisarlugu SOV-itut. Siunissaq eqqarsaatigalugu ingerlatseqatigiiffiit niuerfinni ataasiakkaani aningaasatigut innuttaasunut iluanaarnerunissaq anguniarlugu namminersortunit ingerlatseqatigiiffiit ingerlanneqartut.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat pisortat oqartussatut inissisimasussaapput sullissineq tunaartaralugu, pisortaniimmi ikiorserneqanngikkunik atorunnaassagamik. Taamaattorli kisermaassisuunermik ingerlatseqatigiiffiit ingerlasuunertik pissutigalugu sinneqartoortoqarnissaa piumasaaqatigisarlutigu inuiaqatigiit aningaasaataat eqqarsaatigalugit. Uani assersuusiornermi KNI A/S assersuutitut tiguneqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit ukiuni kingullerni 15-ini assigiinngiaartumik iluanaaruteqartarsimavoq aammalu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaanniit. 2004-mi KNI A/S-ip sinneqartoortutini Nunatta karsianut 19,7 mio. koruunit ikivai, naak tapiissutit 57,6 mio. koruuniusimagaluartut.

FM2019/6713-02-2019 Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaat pisortat oqartussatut inissisimasussaapput sullissineq tunaartaralugu, pisortaniimmi ikiorserneqanngikkunik atorunnaassagamik. Taamaattorli kisermaassisuunermik ingerlatseqatigiiffiit ingerlasuunertik pissutigalugu sinneqartoortoqarnissaa piumasaaqatigisarlutigu inuiaqatigiit aningaasaataat eqqarsaatigalugit. Uani assersuusiornermi KNI A/S assersuutitut tiguneqarsinnaavoq. Suliffeqarfiit ukiuni kingullerni 15-ini assigiinngiaartumik iluanaaruteqartarsimavoq aammalu ingerlatseqatigiiffiit akileraarutaanniit. 2004-mi KNI A/S-ip sinneqartoortutini Nunatta karsianut 19,7 mio. koruunit ikivai, naak tapiissutit 57,6 mio. koruuniusimagaluartut. KNI A/S-imiit agguagarsiaqarneq Aningaasaqarnermut Inatsisini tamatigut nuisaneq ajorpoq. Kisiannili suliffeqarfiit tamanit agguagarsiat katillguit allassimasut qiviaraanni 2004-imiit 32 mio. koruuniusimasut, matumuuna ukioq 2014-iimi 276 mio. koruuninngorsimapput. Kisitsisit taamaattut ilaatigut suliffeqarfiit immikkut politikikkut agguartumik (sektorpolitisk) sullissinnginneq takutippaat.

Aningaasaqarnermut Inatsit 2019-imeersoq malillugu KNI A/S 23 mio. koruuninik suliffeqarfinnut akileraarutikkut akiliisimavoq, naak 22,7 mio. koruuninik kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarnermini taperneqartarluni. Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiit oqartussaavigisaminit agguagarsinissamut ilimagisat katillugit 219 mio. koruuniupput. Utimut, ilimagisartakkallu qiviaraanni ersarippoq KNI suliffeqarfik taperneqartarnerata nunatta karsianut tapiisarnerata qaangersimagaa. Tamanna Naalakkersuisooqatigiit tapertaasalu tapiissutit suli apparatusunnerat qiviaraanni tupinnaqaaq.

Kisitsisit takutippaat inuiaqatigiit KNI A/S-imiit sullinneqartunit aningaasartuutit qaffattussiat. Avasinnerusuni najugaqartut ikiliartortillugit suliffeqarfinnut akileraarutit annertusiartortussaannngillat. Agguagarsisarneq aamma tassani ilaavoq. Ingerlatseriaaseq una atorlugu soorlu innuttaasunik sullissineq naammaginarloq angujuminaatsoq, akigititaq pisariaqartinneqartoq sinneqqaartinnagu. Tamanna ilaatigut selskab-inut inatsit, sinneqartoornissamut agguagarsinissamullu piumasaaqatit ilaliullugit.

Ingerlatsisup akikinnerpaamik sullissinnera pitsaanerpaatut isumaqanngilaq. Taamaanngilaq aningaasaqarnikkut inuiaqatigiittullu isigigaanni. Assartuussinissamut kiffartuussinermut isumaqatigiissutit tamassumunnga takussutissaalluarput. Suliffeqarfiit annertusiartuinnartumik toqqaanaq nunatta karsia agguagarsinikkut, suliffieqarfinnullu akileraarutikkut, inuiaqatigiit akit pisariaqanngikkaluamik qaffasippaallaartut atorlugit ingerlanneqartarpoq. Tamanna pillugu innuttaasunut ingerlatseriaaseq tamatta suliffeqafiutitsinnut pitsaanerpaasoq ujassallugu pisussaaffeqarpugut.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussaniit suliffeqarfiit oqartussaaffimminnik misissuinissamut sulisoqarnermut immikkoortitsinissaq pisariaqartinneqassaaq, ilaatigut naalagaaffiup Danmark-ip eqqartuussissuserisua aqcutigalugu suliarineqarsinnaavoq. Tamassuma suliarineqarnera sulisup ukiup $\frac{1}{2}$ sulinerata iluaniinnissaa ilimagineqarpoq. Suliffeqarfiit ingerlatseriaasissaa allangornissaasa aningaasaqarnikkut misissuititsinissaq naalagaaffiup Danmark-ip eqqartuussissuserisua aqcutigalugu siunnersortinneqarsinnaaneq periarfissaammat, soorlu SOVⁱ-itut allatulluunniit ingerlatsiviit inuiaqatigiit pigisaannut ikiusinnaaneq qulakkiigaaqqavoq.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Namminersortunut aningaasatigut kingunerisinnaasanik namminersortutut suliffeqarfiutilinnut soqanngilaq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Allaffissornikkut imaluunniit aningaasatigut kingunerisinnaasanik innuttaasunut soqanngilaq.

ⁱ Pisortat Suliffeqarfiutaat Namminersortut